

at gaae ind paa denne Dagsorden, men ved at forlæste den at give Plads for en roligere og fleersidigere Overveielse end den, der kan blive den tildeel iaften.

J. Jensen: Jeg kan naturligviis slet ikke have Noget imod, at det Troessamfund, hvorom her er Tale, bliver anerkjendt; tvertimod, men det staaer i Dieblirket tvivlsomt for mig, om det er rigtigt at overlade denne Sag til Administrationen, og før jeg stemmer for Dagsordenen, vil jeg rette det Spørgsmaal til den ærede Forslagsstiller, om vi ved at stemme for den slaae det Princip fast for Fremtiden, at det ligger i Kultusministerens Haand at afgjøre, om et Religionsamfund her i Landet kan blive anerkjendt eller ikke, selv om hele den lovgivende Magt kunde være af en anden Mening. Dersom det er Tilfældet, kan jeg ikke stemme for Dagsordenen.

Mourad: Det ærede Medlem, der talte næstsidst, sagde, at vi ikke skulde tage en Beslutning i Hast, men da vi nu have haft Leilighed til at overveie Spørgsmaalet i fire Uar, forekommer det mig ubilligt, at han kan tale om, at det skulde være en Overraskelse, der her fandt Sted. Han ansørte om min Opfattelse af Sagen nogle tidligere Uttringer af mig. Jeg erkjender ikke, at der kan være nogen Modsigelse mellem det, han saaledes har ansørt, og det, jeg idag har gjort gjældende; navnlig maa det være afgjørende for min Betragtning, at jeg ad administrativt Veie er gaaet saa vidt i denne Sag, at den saa at sige var fuldkommen særbdig til Substilling til Kongen. Dette maa tilstrækkeligt vise, hvorledes min Opfattelse af denne Sag er. Den ærede næstsidste Taler indlob sig slet ikke paa min Opfattelse af § 83. Jeg sagde, at naar der staaer: „De fra Folkekirken afvigende Troessamfunds Forhold ordnes nærmere ved Lov“, og man herved vil forstaae en almindelig Dissenterlov, maatte den ikke alene omfatte de ikke anerkjendte, men ogsaa de anerkjendte Samfund, og at det var et aldeles underordnet Spørgsmaal ligeoverfor denne Paragraph, om et Troessamfund var anerkjendt eller ikke. Naar det ærede Medlem sagde, at her var Spørgsmaalet det, om Aner-

kjendelsen af et Troessamfund skulde ligge i Rigsdagens Haand eller i en enkelt Ministers, saa var dette en fuldkommen Misforstaaelse af de forskjellige Statsmagters Forhold til hverandre; thi Rigsdagen kan slet ikke anerkjende noget Troessamfund, hvorledes den end bærer sig ad. Et Troessamfund kan ikke bringes til Anerkjendelse uden Kongens Samtykke.

Der er dernæst rettet det Spørgsmaal til mig, hvorvidt man her vilde ubeluffes fra at bestæftige sig med denne Slags Sager, naar man vedtog en saadan Dagsorden. Derom skal jeg udtrykke min Mening aldeles bestemt. Dagsordenen lyder ikke paa, at denne Sag ene skal ordnes ad administrativt Veie, der siges kun, at den kan ordnes af administrativt Veie, og der indholdes altsaa deri, hvad der ogsaa er min Mening, at den tillige kan ordnes ad Lovgivningens Veie. Vi maae huske paa, at der er mangfoldige Sager, som ligge saaledes hen, at de kunne ordnes ad administrativt Veie og tillige ad Lovgivningsmagtens Veie, saa at det beroer paa Omstændighederne, om man skal betræde den ene eller den anden Veie. Der er mangfoldige Forhold, hvor Administrationen ligefrem træder til og ordner Forholdet, og dette er i og for sig det Udfælsigste, men finder Lovgivningsmagten, at det er ønskeligt at bruge en noget anden Fremgangsmaade, kan man komme med en Lov derom. For at ansøre Exempler herpaa, da er der Loven om, at Slagere skulle kunne lære at kjende de afgivne Erklæringer. Dette er netop et Beviis paa et saadant Forhold, hvor Noget baade kan ordnes administrativt og ved Lov. Jeg kan ogsaa ansøre — skjøndt det maaskee er mindre rigtigt at berøre dette — Bestemmelsen med Hensyn til Sognebaandsløseres Afbenyttelse af Sognekirken; dette Forhold blev ordnet administrativt, men man ønskede det noget forandret, og saa fremkom man med et Lovforslag, der bestoværrer vandt mange Stemmer her i denne Sal. Det viser sig altsaa, at man paa ingen Maade herved affæker sig fra at komme med en Lov om denne Sag, ja jeg vil sige, i Anledning af den høitagede Justitsministers Uttringer her i Salen om at bringe den til hurtig Afgjørelse ad administrativt Veie, at dersom han af en eller anden Grund skulde blive stuffet i